

ALGIRDAS JONAS JACYNAS
(1923-11-25 – 2011-09-09)

Eidamas 88-uosius metus, 2011 m. rugsėjo 9 d. Klaipėdoje mirė tikrasis LKMA narys, patriotas, aukščiausios kategorijos chirurgas, urologijos pradininkas Klaipėdoje ir Vakarų Lietuvoje, gydytojas Algirdas Jonas Jacynas.

Algirdas Jonas Jacynas gimė Kaune katalikiškoje šeimoje. Tėvas, dalyvavęs Lietuvos nepriklausomybės kovose, buvo apdovanotas medaliu ir žemės sklypu Viliampolėje, dirbo Seime ir kitose valstybinėse įstaigose kurjeriu. Motina, auginusi dvi dukteris ir sūnų, nors ir buvo baigusi tik pradžios mokyklą, bet būdama apsiskaičiusi, sugebėjo vaikams padėti ruošti pamokas, mokėjo perduoti pareigos jausmą, ugde juose dvasines krikščioniškąsias vertybes, meilę Tėvynei.

Algirdas Jonas Jacynas, baigęs „Aušros“ gimnaziją, 1941 m. įstojo į Kauno Vytauto Didžiojo universiteto Medicinos fakultetą, įgijo gydytojo specialybę. Svajoto tapti chirurgu, tačiau visa laida, trūkstant gydytojų kaime, buvo išsiųsta dirbti į provinciją. Iš pradžių dirbo Viekšnių ambulatorijoje, vėliau – Pilviškiuose, Rietave. Į chirurgijos kelią Algirdas įstojo dar būdamas studentu, kai 1947 m. buvo pakviestas dirbti medicinos fakulteto chirurginėje klinikoje asistentu. Tačiau, baigęs mokslą, dėl šeimos rūpesčių turėjo išvykti dirbti į rajoną. Nuo 1950 m. gyveno ir dirbo Klaipėdoje. Chirurgo, urologo specialybes tobulino Maskvoje, Leningrade, Minske. Jo iniciatyva buvo įkurtas pirmasis Klaipėdoje urologijos skyrius, kuriam ilgą laiką vadovavo, paruošdamas dar daug jaunų urologų. Gerai išmanydamas savo darbą, pasižymėjo tolerancija, išmintimi, inteligencija ir vidine kultūra, padėjo visiems su juo bendravusiems, dėl to buvo pavyzdys visiems, net ir jaunesniems kolegoms. Turėdamas pedagogo talentą, savo patirtimi ir žiniomis mielai dalijosi su kolegomis, tad pelnė jų pagarbą. Iš chirurgo-urologo Algirdo Jono Jacyno mokėsi visi, kuriems teko laimėti atsidurti šalia – ar operacinėje, ar jo paskaitose. Buvo parengęs disertacinį darbą *Šlapimo organų ir kepenų pažeidimai sergant gimdos vėžiu*. Disertacijos ginti nebuvo leista, greičiausiai dėl katalikiškos pasaulėžiūros, kurią Algirdas visada reiškė ir rodė. Šalia savo tiesioginio gydytojo darbo, jis 25-erius metus dirbo pedagoginį darbą Klaipėdos medicinos seserų mokykloje, kur dėstė chirurgiją. Čia jis buvo ištikimas savo pasaulėžiūrai, nes ugde pareigingumą, sąžiningumą ir visas tas vertybes, kurios reikalingos kiekvienam bendraujančiam su ligoniu.

Algirdas Jonas Jacynas parašė ir išleido dvi didelės apimties monografijas – *Chirurgija: ir meilė, ir kančia: Medicinai skirtas gyvenimas* (2001), *Paieška tikrojo Dievo* (2005).

Pirmoje knygoje jis aprašė savo gyvenimo kelią – ne tik kaip chirurgo, bet kaip ir gydytojo kataliko. Iškėlė žmogaus gyvenimo tikslą, nurodė gydytojo santykių su ligoniais pobūdį, pateikė apie juos pastabų, patirtų per ilgus chirurginio darbo metus. Tai pirmoji tokio pobūdžio knyga atkurtoje nepriklausomoje Lietuvoje, kurioje pasakojama apie didžiulės meilės ir pasiaukojimo reikalingą chirurgo darbą, apie profesinį mediko pašaukimą, dvasinį medikų pasaulį, jų veiklą sunkiu okupacijos metu, kai į gydytojų darbą ir veiklą kišdavosi partiniai veikėjai ar saugumiečiai. Knygoje gausu aforizmų, citatų, įdomių medicinos įvairenybių.

Antroji knyga, platinta veltui, buvo skirta netikintiems, bet ieškantiems tikrojo Dievo, norintiems pažinti ir priimti krikščionišką tikėjimą. Čia pateikiamos tikėjimo tiesos, apžvelgiama „Dešimt Dievo įsakymų“, katalikiška pasauležiūra ir kritiškai vertinamos kitos religijos. Skaitantysis turi galimybę visa tai vertinti ir daryti atitinkamas išvadas.

Gydytojas Algirdas Jonas Jacynas rašė ir rengė trečią knygą, bet jai užbaigti pritrūko laiko. 2002 m. Algirdas Jonas Jacynas buvo priimtas į Lietuvos katalikų mokslo akademiją tikruoju nariu. Pateikė Seimo sveikatos apsaugos komitetui svarstyti keletą urologiją liečiančių klausimų, tačiau dėl mūsų valstybę ištikusios ekonominės krizės ir, esant svarbesnių užduočių, tuo metu jie negalėjo būti sprendžiami. Buvo įvertinti ir literatūriniai gydytojo gabumai – 2003 m. jis buvo priimtas į Lietuvos rašytojų sąjungą. Puikus balsas ir geras muzikalumas nepalikdavo abejingų, besiklausančių Klaipėdos vyrų medikų ansamblio, kuriame ilgus metus Algirdas dainavo. Būdamas chirurgų, urologų ir radiologų draugijų narys, skaitė per 50 pranešimų respublikinėse konferencijose, suvažiavimuose ir kt.

Algirdas Jonas Jacynas buvo nepaprastai medicinai atsidavęs žmogus. Būdamas garbaus amžiaus, jis ir toliau kantriai bei ištvermingai dirbo. Jo gyvenimo pavyzdys skatino jaunuosius kolegas būti darbščiais, pasiaukojamai vykdyti gydytojo veiklą, o vyresnius – nuolat tobulinti specialybės įgūdžius.

Medicinos bendruomenė neteko šviesios ir iškilios katalikiškos asmenybės, visada pasirengusios būti Mokytoju, pagelbėti kiekvienam sunkią valandą. Jo darbai, raštai išliks visų jį pažinojusiųjų atmintyje ir visada skatins sekti Jo pavyzdžiu, išlikti idealistais. Taip pat noriu padėkoti šeimai ir artimiesiems, sudariusiems sąlygas vėlioniu siekti savo užsibrėžtų tikslų. Telydi Tave, Algirdai, Viešpaties palaima.

prof. habil. med. dr. Leonas Laimutis Mačiūnas